

Voorstel beleidsplan juli 2018-juli 2022

Aan : Algemeen bestuur
Datum : 8-3-2018
Betreft : Advies bij zienswijzes gemeenteraden m.b.t. het concept beleidsplan
Bijlagen : 7 zienswijzes van gemeenteraden

Geachte leden van het algemeen bestuur,

In 2017 is een concept beleidsplan opgesteld. Waarvoor input is opgehaald bij medewerkers van WerkSaam, de cliëntenraad, de klankbordgroep Beleid en Financiën en de 7 Westfriese gemeenteraden. Het concept beleidsplan is voorlopig vastgesteld in het Dagelijks bestuur en aan de gemeenteraden gestuurd voor het indienen van zienswijzes. Alle 7 gemeenteraden hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze af te geven. Gemeenteraadsleden hebben tijdens de besprekingen in de raad veel complimenten gegeven over het beleidsplan.

In dit document geven wij u advies hoe om te gaan met de 8 zienswijzes. Vier zienswijzes zijn door alle gemeenteraden ingebracht.

Zienswijze 1:

Gelet op de dunne scheidslijn tussen betaald beschut werken en onbetaalde arbeidsmatige dagbesteding samen met de beleidsmedewerkers van de gemeenten een voorstel uit te werken waarin duidelijke afspraken staan over de acties en verantwoordelijkheden vanuit WerkSaam (vanuit de Participatiewet) en de gemeenten(vanuit de Wmo1)

Ingebracht door: alle gemeenten

Advies: instemmen met dit verzoek

Het is goed om een duidelijke verdeling van acties en verantwoordelijkheden te hebben. Het gevolg hiervan zou kunnen zijn dat er taken af gaan of bijkomen. Dit is afhankelijk van de afspraken die onderling gemaakt worden.

Zienswijze 2:

De periode van maximaal drie maanden niet opleggen van de kostendelersnorm op te rekken naar een periode van maximaal zes maanden;

Ingebracht door: 6 gemeenten, allen behalve Koggenland

met de mogelijkheid van verlenging van maximaal drie maanden

Ingebracht door: Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland, Opmeer

Samengevat:

1 gemeente is voor 3 maanden, want heeft geen zienswijze ingediend

2 gemeenten zijn voor 6 maanden

4 gemeenten zijn voor 6 maanden met een optionele verlenging van nog 3 maanden (dus maximaal 9 maanden totaal)

Advies: Het advies van WerkSaam was 3 maanden. Op basis van de zienswijzes adviseren wij te kiezen voor de voor de cliënt meest positieve optie en dat is een maximale termijn van 6 maanden met optie op verlenging van 3 maanden.

Een langere termijn dan 3 maanden is mogelijk. Het is voor WerkSaam van belang om een termijn vast te stellen. Wat ziet Westfriesland als "tijdelijk"? Hoe langer de periode hoe groter het voordeel voor de betreffende cliënt en hoe financieel nadeliger het effect voor de gemeenten. Het niet toepassen van de kostendelersnorm kan alleen in uitzonderingssituaties en zal dus naar verwachting niet vaak voorkomen.

Nadere toelichting: Voormalig staatssecretaris Jetta Klijnsma heeft aangegeven dat de kostendelersnorm in sommige situaties tijdelijk minder strikt toegepast mag worden.

Het gaat om uitzonderingssituaties. Er is geen termijn genoemd waar het college zich aan moet houden. Het is daarom mogelijk om de periode van maximaal drie maanden te rekken naar maximaal zes maanden (met verlenging van drie maanden). Het gevolg is dat de kosten van de BUIG zullen stijgen, er moeten immers langer hogere uitkeringen betaald worden.

Zienswijze 3:

Toepassing van de wettelijke inkomensvrijlating te allen tijde met de cliënt te overleggen om te voorkomen dat de vrijlating financieel ongunstig uitpakt voor de cliënt.

Ingebracht door: alle gemeenten

Advies: instemmen met dit voorstel omdat alle gemeenteraden dit wenselijk vinden. Het is wel meer werk voor WerkSaam om uit te voeren. Het is gunstig voor de cliënten. Wel is ambtelijk nadere uitwerking nodig met de gemeenten om dit goed in te richten.

Toelichting: De wet bepaalt niet op welk moment de inkomstenvrijlating toegepast moet worden. Echter hebben we er bij WerkSaam op dit moment voor gekozen om dit vanaf de ingangsdatum van de arbeidsovereenkomst meteen toe te passen. In deze gevallen zou het ook gunstiger kunnen zijn voor de cliënt om nog even te wachten met inkomstenvrijlating. In sommige gevallen zal iemand aan het begin van het dienstverband wellicht minder uren werken dan in de loop van het dienstverband. De Participatiewet bepaalt dat het aan het college (lees: dagelijks bestuur) is om te beoordelen of de werkzaamheden bijdragen aan de arbeidsinschakeling, dus ook wanneer de vrijlating ingaat.

Het gevolg van de inkomstenvrijlating kan zijn dat voor sommige mensen de toeslagen lager worden. Het verlies aan toeslagen is niet minder dan de toeslagen. Bijvoorbeeld: een cliënt ontvangt € 900,- meer inkomsten in een jaar door de vrijlating en hierdoor € 300,- minder toeslagen. Dan nog gaat de cliënt er € 600,- op vooruit. Het is alleen heel vervelend als de cliënt na een jaar € 300,- moet terugbetalen aan de Belastingdienst.

Als de vrijlating leidt tot minder huur- of zorgtoeslag, willen de gemeenteraden dat WerkSaam de cliënt hierover informeert. De cliënt kan er dan voor kiezen om de inkomstenvrijlating niet toe te laten passen, wel toe te lasten passen en geld te reserveren voor een terugbetaling aan de Belastingdienst of bijvoorbeeld de Belastingdienst te informeren zodat zij minder toeslagen ontvangen (en dus niet hoeven

terug te betalen). De gemeente kan een eventueel tekort dat ontstaat omdat iemand moet terugbetalen aan de belastingdienst ook compenseren vanuit de bijzondere bijstand.

WerkSaam zal dit kader nader uitwerken en in gesprek gaan met de gemeenten hoe hier vorm en inhoud aan te geven.

Indien we met de cliënt overleggen of inkomstenvrijlating wel of niet toegepast moet worden heeft dat gevolgen voor onze huidige werkwijze. Het kost meer tijd en bij elke cliënt die aan het werk gaat moet eerst contact zijn om te bepalen of de inkomstenvrijlating wel of niet toegepast wordt.

Zienswijze 4:

De minimale verhaalsbijdrage alleen te hanteren als de onderhoudsplichtige hierdoor niet in de problemen komt met bijvoorbeeld een lopende schuldregeling of daardoor met het inkomen onder 90% van de geldende bijstandsnorm komt.

Ingebracht door: alle gemeenten

Advies: instemmen met dit verzoek omdat alle gemeenteraden dit willen en het uitvoerbaar is. Wel is ambtelijk nadere uitwerking nodig met de gemeenten om dit goed in te richten.

Het toepassen van verhaal is een bevoegdheid. Wij hebben besloten gebruik te maken van deze bevoegdheid.

Maar een soepelere toepassing hiervan zal geen problemen opleveren richting bijv. het Ministerie of de accountant. Hieronder een reactie per onderdeel.

1. Niet toepassen als de onderhoudsplichtige hierdoor in de problemen komt i.v.m. een lopende schuldenregeling: is een redelijk uitgangspunt. Maar is grotendeels al ondervangen doordat in de Tremanormen hierover het volgende is opgenomen: Als de onderhoudsplichtige is toegelaten tot de WSNP bestaat voor hem/haar de mogelijkheid om de rechter te vragen bij de vaststelling van zijn financiële ruimte rekening te houden met de onderhoudsverplichting (alimentatie/verhaalsbijdrage) naar de

kinderen. Houdt de rechter hier geen rekening mee, dan wordt aanbevolen om de bijdrage op nihil te bepalen voor de duur van de schuldsanering.

In de Tremanormen wordt enkel gesproken over de wettelijke schuldsanering, uitgesproken door de rechter. De vraag is nog hoe we om moeten gaan met 'minnelijke' regelingen. In beginsel zou dit hetzelfde kunnen zijn. Dit moet nader uitgewerkt worden.

2. Niet toepassen als de onderhoudsplichtige hierdoor met het inkomen onder 90% van de geldende bijstandsnorm komt: In beginsel is dit ook redelijk. Maar ligt wel iets lastiger omdat dit verschillend geïnterpreteerd kan worden. Iemand met een bijstandsuitkering heeft 100% v.d. bijstandsnorm. Het betalen van € 25 of € 50 per maand aan (minimale) verhaalsbijdrage zal er niet snel toe leiden dat iemand onder de 90% komt. Mogelijk hebben de ambtenaren van de gemeenten in het voorstel voor de zienswijzen ook hoge woon- en zorglasten en loonbeslagen bedoeld. Dit moet nader uitgewerkt worden, met de ambtenaren van de WF gemeenten.

Zienswijze 5:

Te voorkomen dat de wijziging van de definitie "zorgcliënt" er toe leidt dat bestaande trajecten van zorgcliënten volgens de oude definitie nu alsnog worden overgedragen van de gemeentelijke organisatie aan WerkSaam.

Ingebracht door: Enkhuizen

Advies: instemmen met deze zienswijze

Cliënten die al bij het zorgteam van Enkhuizen in traject zijn, blijven daar in traject en worden niet overgedragen aan WerkSaam. Voor deze cliënten is het wel van belang dat Enkhuizen het beleid van WerkSaam volgt voor wat betreft loonkostensubsidie en andere werkvoorzieningen.

Zienswijze 6:

De omschrijving van het begrip "zorgcliënt" aanpassen zodat geen verwarring kan ontstaan.

Toelichting (raadsvoorstel Hoorn): In het nieuwe beleidsplan is het begrip 'zorgcliënt' aangepast. Een zorgcliënt is een binnen 5 jaar niet naar werk ontwikkelbare cliënt. Deze omschrijving kan voor verwarring zorgen. Het zegt immers alleen iets over re-integratie. Niet over zorg. Iemand die binnen 5 jaar niet ontwikkelbaar is naar werk, heeft niet per definitie (zelf) zorg nodig. Er is ook niet per definitie sprake van een link met het wijk/zorgteam. In de zienswijze wordt verzocht om het begrip 'zorgcliënt' anders te omschrijven om verwarring te voorkomen

Ingebracht door: 1 gemeente: Hoorn

Advies: instemmen met het verzoek en toevoegen te voegen aan 3.6 in het beleidsplan:

“Cliënten die binnen 5 jaar niet ontwikkelbaar zijn naar werk, worden door WerkSaam aangeduid als zorgcliënten, Deze cliënten hebben niet per definitie (zelf) zorg nodig. Zij vallen wel onder de verantwoordelijkheid van de gemeente die vervolgens daar waar nodig zorg of dagbesteding in kan zetten.”

Zienswijze 7:

Bij Participatieplaatsen elk half jaar te beoordelen zodat eerder duidelijk is of de kansen op arbeidsinschakeling zijn vergroot in plaats van na 9, 24 en 36 maanden.

Ingebracht door: 1 gemeente: Hoorn

Advies: niet instemmen

Participatieplaatsen zijn bedoeld voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het gaat om vrijwilligerswerk als traject, als eerste re-integratiestap naar werk. Het gaat dus niet om mensen waarbij de verwachting is dat zij al binnen 6 maanden een vervolgstap kunnen maken. De wetgever verplicht na 9, 24 en 36 maanden te evalueren. Als beleidskeuze voor elke 6 maanden kiezen is een flinke verzwarening voor WerkSaam en wordt daarom afgeraden. Als de cliënt of vrijwilligersorganisatie tijdens de participatieplaats problemen ondervindt, is daar natuurlijk wel contact over met WerkSaam en kan het traject bijgestuurd worden.

Zienswijze 8:

Het uitgangspunt iedere gewerkte dag is er 1 schrappen of te vervangen door een uitgangspunt dat meer recht doet aan de eigen visie van WerkSaam en de ontwikkeling van de cliënten.

Toelichting in het amendement: Deze slogan niet de werkelijke doelstelling van WerkSaam – te weten het bieden van perspectief door duurzame uitstroom – weergeeft;

De terminologie negatieve beelden en gevoelens kan oproepen.

Ingebracht door: 1 gemeente Hoorn

Advies: dit uitgangspunt (hoofdstuk 1.7) wijzigen in:

-WerkSaam gaat voor passend werk voor de cliënt/SW-medewerker.